

Fiktiota vai faktaa pyhästä Henrikistä ja Lallista?

Englantilaissyntyinen piispa Henrik johti ruotsalaista Upsalan kirkkoa 1100-luvun alkupuolella. – Ehkä, mutta paikallinen lähdemateriaali ei kuitenkaan tunne häntä lainkaan.

Ruotsin kuningas Erik ja piispa Henrik tekivät ristiretken Suomeen 1150-luvulla. – Ehkä, mutta vaikka ruotsalaisten tiedetään tehneen Suomeen 1100-luvulla ryöstö- ja sotaretkiä, juuri tästä retkestä ei tiedetä juuri mitään, ei edes ajankohtaa.

Kuninkaan valloittaessa maan ja liittäessä sen osaksi Ruotsia piispa Henrik käännnytti sen asukkaat ja liitti Suomen kristikuntaan. – Ehkä, mutta Suomessa tiedetään olleen kristittyjä jo paljon aiemmin. Toisaalta kiinteä valtiollinen yhteys Ruotsiin muotoutui vasta 1200-luvulla.

Piispa Henrik jäi Suomeen organisoimaan kirkollisia oloja. – Ehkä, mutta hänen toimistaan ei ole säilynyt lähteitä ja kirkollinen organisaatio näyttää syntyneen Suomessa vasta 1200-luvun mittaan.

Köyliössä käydessään Henrik vieraili paikallisen talonpoika Lallin talossa ja vaati kestitystä. – Ehkä, mutta vanhin Henrikin toimia kuvaava lähde, latinankielinen Pyhän Henrikin legenda, ei tiedä tästä mitään.

Henrikin lähdettyä kotiin palannut Lalli tulistui ja tappoi piispan kirveellään Köyliönjärven jäällä. – Ehkä, mutta piispan kuolintavasta on ristiriitaista tietoa ja surmaajan nimi mainitaan vasta satoja vuosia myöhemmin.

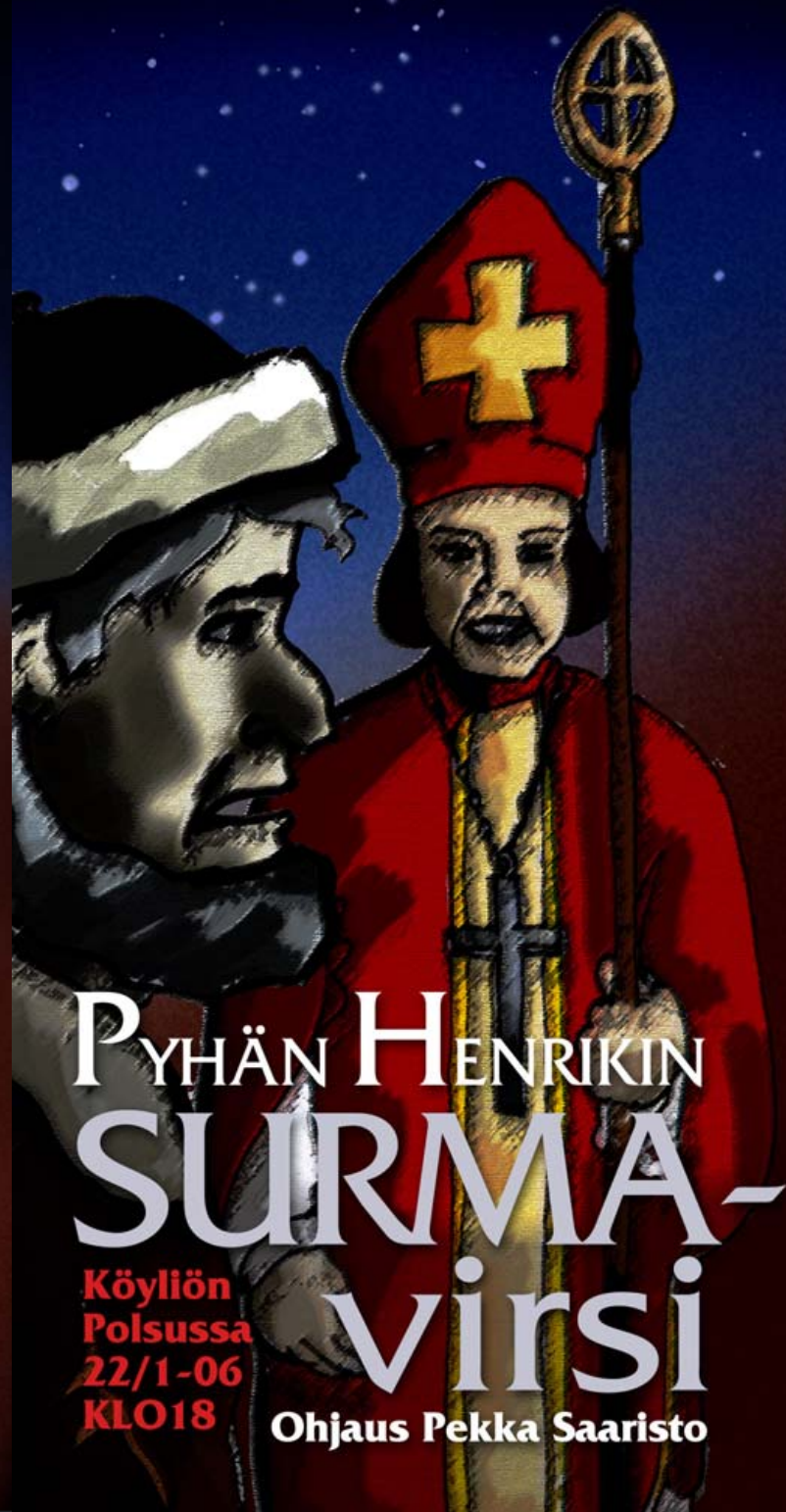
Piispantappaja painoi päähänsä Henrikin lakin. Kun hän otti sen pois, hiukset ja päähahka irtosivat lakin mukana. – Ehkä, mutta keskiaikaisissa pyhimystarinoissa syntiset saavat mitä mielikuvituksellisimpia rangaistuksia, jotka eivät aina tunnu mahdollisiltakaan.

Pyhän Henrikin surmatyön yhteydessä irtileikkautunut sormi löytyi seuraavana keväänä jääteliltä ja sillä silmiään sivellyt sokea sai näkönsä takaisin. – Ehkä, mutta Henrikin pyhäinjäännösten kohtalo on jäänyt hämärään peittoon. Osan Henrikin keskiaikaisista reliikkeistä on osoitettu olleen lehmän luita.

Suomenkielinen Piispa Henrikin surmavirsi kuvaa pyhimyksen kuolemaan liittyneet tapahtumat tarkasti. – Ehkä, mutta surmavirsi on kirjoitettu muistiin nähtävästi vasta 500 vuotta oletettujen tapahtumien jälkeen.

Totuus on tarua ihmeellisempi. – Juuri niin.

Tuomas Heikkilä

PYHÄN HENRIKIN SURMA- virsi

**Köyliön
Polsussa
22/1-06
KLO18**

Ohjaus Pekka Saaristo

PYHÄN HENRIKIN SURMAVIRSI

**Köyliön
Polsussa
22/1 2006
KLO18**

Tekstin koonneet Paula Härkälä ja Kaarina Toivola
Sovitus ja ohjaus Pekka Saaristo
Tuotantovastaava Rauni Halonen
Valot, äänentoisto ja tehosteet:..... Timo Orre
Lavastus Pekka Saaristo ja työryhmä
MaisemamaalausSimo Riikonen
Puvustus Anneli Laine ja työryhmä
Musiikki Vesa Alare

HENKILÖT:

Kertojan ääni Niilo Ihamäki
HenrikVeli-Pekka Suni
LalliTapio Putko
Kerttu Inkeri Marttila
Eerik Janne Numminen
Piiat/hovinaiset Tarja Putko, Liisa Palonen, Maija Suni
Ajaja Kauko Hakala
Palvelija Janne Numminen
Lapset Maria Suni, Beda Suni ja Iida Suni
Paimen Markku Toivonen
Kvartetti Pentti Hankaankorpi, Heikki Karonen,
Jaakko Ojala ja Juhani Salminen
Hevonen ??

Järjestäjinä: Köyliö-seura, Köyliön kunta, Köyliön-Säkylän Sähkö Oy

Kiitos yhteistyökumppaneille! Köyliön Vanhakartano, Köyliön Osuuspankki, UPM, Haaviston Sora,
Paimion Kesäteatteri, Euran Muinaisyhdistys,